

R O M Â N I A

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România
Telefon: (+40-21) 414-2121 Fax: (+40-21) 315-9164

8 iunie 2021

COMUNICAT DE PRESĂ

În ședința din data de 8 iunie 2021, Curtea Constituțională, în cadrul controlului legilor posterior promulgării, a pronunțat următoarele decizii:

I. Cu majoritate de voturi,

A admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sunt neconstituționale dispozițiile art.11 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale au următoarea redactare: „*În cazul în care dispune disjungerea în cursul urmăririi penale, procurorul din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism poate continua efectuarea urmăririi penale și în cauza disjunsă.*”

II. Cu unanimitate de voturi,

1. A admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că art.72 alin.(2) din Legea nr.55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu referire la art.42 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, precum și soluția legislativă din art.72 alin.(1) din Legea nr.55/2020,

potrivit căreia dispozițiile acestei legi se completează cu reglementările de drept comun aplicabile în materie în ceea ce privește soluționarea acțiunilor formulate împotriva hotărârilor Guvernului prin care se instituie, se prelungește sau se încetează starea de alertă, precum și a ordinelor și instrucțiunilor prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă, sunt neconstituționale.

2. A respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.3 alin.(2) și art.4 alin.(1) teza a doua din Legea nr.55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

3. A respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit.a) a art.7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă.

Dispozițiile art.72 alin.(1) și (2) din Legea nr.55/2020 au următoarea redactare: „(1) *Dispozițiile prezentei legi se completează cu reglementările de drept comun aplicabile în materie, în măsura în care acestea din urmă nu contravin prevederilor prezentei legi.*

(2) *Pentru starea de alertă instituită pentru prevenirea și combaterea unei pandemii COVID-19, dispozițiile art. 2 lit. f) și m), art. 4 alin. (1) lit. b), alin. (2), (5) și (6), art. 20 lit. c) și d), art. 21 lit. c), art. 22 lit. c), art. 23 lit. c), art. 24 lit. c) și art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 26 aprilie 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile.*”

III. De asemenea, în legătură cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.88 ind.1 - ind.9 din Legea nr.304/2004 privind organizarea

judiciară, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, Curtea precizează următoarele:

Având în vedere că la termenul de 20 mai 2021, când a avut loc dezbateră în ședința publică din fața Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată, atât Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – procurorul general al României, în calitate de parte în dosar, cât și procurorul de ședință au solicitat ca, în analiza de constituționalitate pe care o efectuează, Curtea să țină seama de Hotărârea din 18 mai 2021, pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-355/19, considerată un element ce poate determina un reviriment jurisprudențial sub aspectul constatării incidenței Deciziei 2006/928/CE în controlul de constituționalitate și, implicit, a încălcării art.148 din Constituție, Curtea a analizat cererea astfel formulată și a constatat următoarele:

Din perspectiva controlului de constituționalitate, ***Hotărârea C.J.U.E. nu aduce elemente de noutate nici cu privire la efectele juridice pe care le produc Decizia 2006/928 și rapoartele M.C.V. întocmite de Comisie pe baza acesteia, stabilind, așa cum o făcuse în prealabil și instanța constituțională română, caracterul obligatoriu al Deciziei 2006/928 și caracterul de recomandare al rapoartelor M.C.V., și nici cu privire la conținutul Deciziei 2006/928***, stabilind că România are sarcina de a colabora cu bună-credință cu Comisia Europeană ”pentru a surmonta [...] dificultățile întâmpinate cu privire la realizarea obiectivelor de referință menționate”. Prin urmare, ***Curtea și-a menținut jurisprudența anterioară*** și a constatat că singurul act care, în virtutea caracterului său obligatoriu, ar fi putut constitui normă interpusă controlului de constituționalitate realizat prin raportare la art.148 din Constituție - Decizia 2006/928 -, prin dispozițiile și obiectivele pe care le impune, nu are relevanță constituțională, întrucât nu complinește o lacună a Legii fundamentale și nici nu stabilește un standard mai ridicat de protecție decât normele constituționale în vigoare.

Cu privire la reglementările referitoare la înființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, prin Hotărârea din 18 mai 2021, C.J.U.E. a

stabilit că, pentru ca acestea să respecte dreptul Uniunii, trebuie: (i) să fie justificate de imperative obiective și verificabile legate de buna administrare a justiției, (ii) să fie însoțită de garanții specifice care să înlăture orice risc care să aducă atingere independenței judecătorilor și procurorilor și (iii) în cadrul procedurii de investigare, judecătoria și procurorii să beneficieze de dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, de prezumția de nevinovăție și de dreptul la apărare.

Având în vedere cele trei aspecte asupra cărora s-a pronunțat C.J.U.E., care decurg din dreptul Uniunii și în special din valoarea statului de drept prevăzută la articolul 2 TUE, *Curtea Constituțională a analizat în ce măsură principiul statului de drept, care are consacrare expresă în dreptul național, în art.1 alin.(3) din Constituția României, este afectat prin reglementările care guvernează înființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție și a constatat că acestea reprezintă o opțiune a legiuitorului național și îndeplinesc garanțiile stipulate în Hotărârea C.J.U.E., în acord cu prevederile constituționale cuprinse în art.1 alin.(3) și în art.21 alin.(1) și (3) referitoare la accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și, implicit, în acord cu prevederile art.2 și art.19 alin.(1) TUE.*

Referitor la competența instanței de judecată cu privire la interpretarea și aplicarea dreptului european, Curtea a reținut, în primul rând, că o instanță judecătorească are competența să analizeze conformitatea unei dispoziții din ”legile interne” cu dispozițiile de drept european prin prisma art.148 din Constituție și, în cazul în care constată contrarietatea, are competența să aplice cu prioritate dispozițiile de drept al Uniunii în litigiile ce antamează drepturile subiective ale cetățenilor. În toate cazurile, prin noțiunea de „legi interne”, Constituția are în vedere exclusiv legislația infraconstituțională. *Legea fundamentală își prezervă poziția ierarhic superioară în virtutea art.11 alin.(3) din Legea fundamentală, art.148 neatribuind dreptului Uniunii prioritate de aplicare față de Constituția României, astfel că o instanță judecătorească nu are abilitatea de a analiza conformitatea unei dispoziții din ”legile interne”, constatate ca fiind constituțională printr-o*

decizie a Curții Constituționale, cu dispozițiile de drept european prin prisma art.148 din Constituție.

În al doilea rând, Curtea a constatat că *C.J.U.E., declarând caracterul obligatoriu al Deciziei 2006/928, a limitat efectele acesteia dintr-o dublă perspectivă*: pe de o parte, a stabilit că obligațiile ce rezultă din decizie cad în sarcina autorităților române competente să colaboreze instituțional cu Comisia Europeană (par.177 din hotărâre), deci în sarcina instituțiilor politice, Parlamentul și Guvernul României, și, pe de altă parte, că obligațiile se exercită în temeiul principiului colaborării loiale, prevăzut de art.4 TUE. Din ambele perspective, obligațiile nu pot incumba instanțelor de judecată, organe ale statului care nu sunt abilitate să colaboreze cu o instituție politică a Uniunii Europene.

În al treilea rând, Curtea a constatat că dispozitivul Hotărârii C.J.U.E., potrivit căruia o instanță de judecată ”este autorizată să lase neaplicată din oficiu o dispoziție națională care intră în domeniul de aplicare al Deciziei 2006/928 și pe care o consideră, în lumina unei hotărâri a Curții, ca fiind contrară acestei decizii sau articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE” nu are niciun temei în Constituția României, întrucât art.148 din Constituție consacră prioritatea de aplicare a dreptului Uniunii față de dispozițiile contrare din legile interne. Or, *rapoartele M.C.V., întocmite în baza Deciziei 2006/928, prin conținutul și efectele lor, astfel cum acestea au fost stabilite prin Hotărârea C.J.U.E. din 18 mai 2021, nu constituie norme de drept european pe care instanța de judecată să le aplice cu prioritate înlăturând norma națională. Așa fiind, judecătorul național nu poate fi pus în situația de a decide aplicarea prioritara a unor recomandări în detrimentul legislației naționale, declarată conformă Constituției naționale de către Curtea Constituțională, întrucât rapoartele M.C.V. nu normează, deci nu sunt susceptibile de a intra într-un conflict cu legislația internă.*

În concluzie, întrucât Hotărârea din 18 mai 2021, pronunțată de C.J.U.E. în cauza C-355/19, nu poate fi considerată un element ce poate determina un reviriment jurisprudencian sub aspectul constatării incidenței Deciziei 2006/928/CE în controlul

de constituționalitate și, implicit, a încălcării art.148 din Constituție, Curtea Constituțională a decis:

1. Cu majoritate de voturi, **a respins**, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.88 ind.1 alin.(1)-(5), ale art.88 ind.2 - ind.7, ale art.88 ind.8 alin.(1) lit.a)-c) și e) și alin.(2), precum și ale art.88 ind.9 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară sunt constituționale în raport cu criticile formulate;

2. Cu unanimitate de voturi, **a respins**, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.88 ind.1 alin.(6) art.88 ind.8 alin.(1) lit.d) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară;

3. Cu unanimitate de voturi, **a respins**, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

•

Deciziile sunt definitive și general obligatorii.

Argumentele reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Curtea Constituțională vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Compartimentul relații externe, relații cu presa și protocol